

VERSLAG PHO LEEFOMGEVING d.d. 9 november 2016

Aanwezig:	Gemeente	Naam	Gemeente	Naam
	Alphen aan den Rijn	Dhr. T. Hoekstra	Noordwijkerhout	Dhr. H. de Jong
	Alphen aan den Rijn	Dhr. C. van Velzen	Oegstgeest	Mw. W. Tönjann-Levert
	Kaag & Braassem	Dhr. F. Schoonderwoerd	Teylingen	Dhr. B. Brekelmans
	Kaag & Braassem	Mw. Y. Peters	Teylingen	Dhr. K. van Velzen
	Katwijk	Dhr. KJ van der Bent	Voorschoten	Mw. B. Bremer
	Leiden	Dhr. P. Laudy	Voorschoten	Mw. I. Nieuwenhuizen
	Leiderdorp	Dhr. C. Wassenaar	Zoeterwoude	Dhr. C. den Ouden
	Leiderdorp	Dhr. J. Gardeniers	Zoeterwoude	Dhr. T. de Gans
	Nieuwkoop	Dhr. P. Platen		
	Noordwijk	Dhr. D. Salman	Holland Rijnland	Mw. C. de Kort
	Noordwijkerhout	Dhr. M. Bilars	Holland Rijnland	F.H. de Lorme van Rossem
	Noordwijkerhout	Dhr. H. de Jong	Holland Rijnland	Mw. I. de Bruyne-Schild
	Lisse	Dhr. EJ. Nieuwenhuis	Holland Rijnland	Dhr A. Nierop

Nr.	Agendapunt	Besluit
01	<p>Algemeen deel Onder voorzitterschap Kees den Ouden</p> <p>Opening en vaststelling agenda</p>	Afmelding van dhr. Verheijen (Hillegom)
02	<p>Mededelingen/Ingekomen stukken/Binnengekomen uitnodigingen/Uitgegane stukken/Verslagen <i>Voorstel:</i></p> <p>1. De besluitenlijst van het portefeuillehouderoverleg Ruimte van 28 september 2016 vast te stellen.</p>	Besluitlijst 28-09-2016 vastgesteld.
03	<p>Onderdeel natuur, landschap en recreatie Mededelingen, ingekomen stukken en uitgegane brieven</p> <p>M01 Aankondiging Thema café 16 november</p>	M01 In het thema café komen in informele setting de centrale onderwerpen van Natuur, Landschap en Recreatie aan de orde: regionaal groenprogramma, Leader, vereniging Vrije Tijdslandschappen en het Landschapsfonds. Locatie is de Dijk in Woubrugge. Opgeroepen wordt tenminste vijf raadsleden mee te nemen om het groencafé te bezoeken.

Nr.	Agendapunt	Besluit
		<p>M02 Hollandse Duinen uitgekozen als nationaal park Hollandse Duinen is uitgekozen als nationaal park. Hierdoor komt een budget van 300.000 euro beschikbaar. Bijzonder hierin was de samenwerking tussen Dunea, SBB, Zuid-Hollands Landschap, gemeenten en andere betrokkenen. Holland Rijnland zal betrokken blijven bij de verdere invulling. Gemeenten die hieraan bijgedragen hebben worden bedankt.</p>
04	<p>Evaluatie Regionaal Groenprogramma Voorstel: 1. Kennis te nemen van de tussenevaluatie Regionaal Groenprogramma Holland Rijnland. 2. In te stemmen met de conclusies van de tussenevaluatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het Regionaal Groenprogramma leidt tot initiëren en realiseren van groenprojecten; • door de samenwerking in clusters versterken de gemeenten elkaar; • het Regionaal Groenprogramma leidt tot meer groen en recreatie in de regio; • het Regionaal Investerings Fonds draagt bij aan het verkrijgen van cofinanciering; <p>3. In te stemmen met de aanbevelingen van de tussenevaluatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • continueren voorwaarden RIF, niet bijdragen aan voorbereidingskosten gemeenten • een accountantsprotocol op te stellen, waar bij toekomstige uitvoeringsovereenkomsten alleen een financiële verantwoording gevraagd wordt voor projecten met een investering van meer dan € 250.000; • huidige rolverdeling tussen Holland Rijnland en gemeenten handhaven; • bij wijzigingen in uitvoeringsovereenkomsten, de trekkende gemeente de wijziging in te laten dienen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zoeterwoude: ook aandacht voor private partijen die een beroep doen op bijdrage vanuit het RIF. Ondersteun bij procedure middels factsheet over financieringsstromen en wijs ze op dragen risico's. • Leiderdorp: onduidelijkheid over niet bijdragen aan voorbereidingskosten gemeente, maar wel door externe partijen. zouden we dit zo wel willen? Voorzitter: alleen in de uitvoeringsfase worden begeleidingskosten van ingenieursbureau gem. Leiden vergoed, omdat zij als enige deze dienst in huis hebben. Andere gemeenten krijgen dit vergoed voor inhuur externe partijen. Tekst wordt aangepast. • Voorschoten: in figuren 3 en 4 en tabel 5 wordt Wassenaar genoemd: er is enkel HR financiering voor Voorschotens deel van het project toegekend, niet voor Wassenaar. Figuren en tabel worden aangepast. • Kaag & Braassem: blij met de evaluatie. Onze gemeente maakt goed gebruik van het RIF voor financiering van groene projecten. • Teylingen: we moeten nu twee administraties voeren voor Holland Rijnland en provincie Zuid-Holland. Graag naar programmafinanciering op basis van gebiedsaanpak zodat we maar één administratie hoeven te voeren. • VZ: Holland Rijnland heeft als taken om de middelen hoed te beheren en de gemeenten te faciliteren. Goed beheer van de middelen vraagt verantwoording op projectniveau. Holland Rijnland heeft te maken met eisen vanuit de accountant. Ook bij provincie Zuid-Holland bestaat nog onduidelijkheid over verantwoording op basis van programmafinanciering. De afdeling binnen de provincie, die subsidies afhandelt, vraagt verantwoordingen op projectniveau. Holland Rijnland sluit nu in verantwoording al zo goed mogelijk aan op eisen die provincie Zuid-Holland stelt. Er wordt een aanbeveling toegevoegd aan het AB-voorstel om de voorwaarden van Holland Rijnland en provincie Zuid-

Nr.	Agendapunt	Besluit
		<p>Holland nog beter aan te laten sluiten. De administratieve last voor gemeenten wordt hierdoor verminderd.</p> <p>Afspraken</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tekst voorstel over voorbereidingskosten wordt aangepast; • factsheet voor private partijen wordt opgesteld; • ter voorbereiding op agendering van de evaluatie Groenprogramma in het AB van december wordt nader gekeken naar de voorwaarden van provincie Zuid-Holland en Holland Rijnland om deze beter op elkaar aan te laten sluiten.
05	<p>Onderdeel ruimte en wonen Voorzitter: Evert Jan Nieuwenhuis Mededelingen, ingekomen stukken en uitgegane brieven</p>	<p>M01 Introductie Evert Jan Nieuwenhuis als nieuw DB-lid ruimte en wonen.</p>
06	<p>Procesvoorstel actualisatie regionale woonagenda 2017-2020 Voorstel:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De portefeuillehouder wonen in het DB als bestuurlijk opdrachtgever namens de 14 gemeenten in regio Holland Rijnland aan te wijzen voor de actualisatie regionale woonagenda 2017; 2. de secretaris van Holland Rijnland als ambtelijk opdrachtgever aan te wijzen; 3. de uitvoering van het opstellen van de regionale woonagenda te beleggen bij de gemeenten. Holland Rijnland levert uren t.b.v. de procesregie. 4. de vaststelling van de regionale woonagenda 2017 te laten geschieden door het Algemeen Bestuur Holland Rijnland met uitzondering van de gemeentelijke planlijsten woningbouw. Hiervoor ligt de vaststellingbevoegdheid bij de betreffende gemeente; 5. het PHO leefomgeving advies uit te laten brengen aan de gemeenten over de regionale woonagenda 2017; De gemeenten kunnen een zienswijze indienen op de door het PHO opgestelde ontwerp. 6. te besluiten dat de regionale woonagenda 2017 tenminste dient te 	<ul style="list-style-type: none"> • Noordwijkerhout: pleit voor uitgebreide woonagenda. dan moeten we daar voldoende tijd voor nemen i.v.m. zienswijze en lokaal vaststellen. • Teylingen: niet zo lang geleden woonvisie vastgesteld. waarom nu al weer een regionale woonvisie? We hebben net lokaal onze woonvisies vastgesteld. Eens met voorstel, graag aandacht voor veranderingen t.o.v. juist vastgesteld regionaal en lokaal beleid. • Leiderdorp: akkoord met voorstel. Niet opnieuw alle onderzoeken van de Ladder over nieuw doen. Benut bestaand onderzoeksmateriaal. • Voorschoten: heeft ook net vastgestelde lokale visie. Eens met voorstel en benut alle vastgestelde lokale visies. • Nieuwkoop: uitgangspunt de basisvariant. Tot 1 juli is kort tijd. bij punt 6: huisvesting statushouders : na-ijleffect door gezinshereniging, dit stelt extra eisen aan woonvoorraad. In WBR trend van groei in stedelijke regio's. Overloop naar andere gemeenten in de regio. Graag meenemen in regionale woonvisie, • Kaag & Braassem: eens met Teylingen. Provincie en Rijk vragen verschillende zaken tegelijkertijd. Maximale variant is een ingewikkelde opgave. Beperk je tot wat moet: minimale variant. • Noordwijk: wat gebeurt er als we niks doen? Net lokale woonvisie

Nr.	Agendapunt	Besluit
	<p>bestaan uit de door de provincie vereiste onderdelen: actualisatie woningbouwprogramma in aantallen, locaties, woonmilieus en prijsklassen en een hoofdstuk huisvesting bijzondere doelgroepen;</p> <p>7. te besluiten welke aanvullende informatie (de relatie met kantorenagenda, regionale woonagenda en bestemmingsplannen, verduurzaming woningvoorraad en duurzaam realiseren woningbouwopgave i.r.t. bodemdaling) op basis van de lokale woonagenda's wordt opgenomen in de actualisatie van de regionale woonagenda;</p> <p>8. ten behoeve van het opstellen van de actualisatie van de regionale woonagenda financiële middelen beschikbaar te stellen, die worden verrekend met de gemeenten op basis van gemeentelijk inwoneraantal;</p> <p>9. kennis te nemen van de mogelijkheid dat de woonagenda kan worden aangevuld met de regionale keuzes m.b.t. de verstedelijkingsagenda Netwerk Zuidelijke Randstad en de op te stellen omgevingsagenda's van gemeenten.</p> <p>Extra beslispunt:</p> <p>10. <i>Het DB van Holland Rijnland het mandaat te geven tot € 60.000,- voor de projectkosten en deze kosten op basis van inwoneraantal te verrekenen met de gemeenten..</i></p>	<p>vastgesteld en in 2014 een regionale. Provincie wil wel heel erg meesturen op gemeentelijk beleid.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zoeterwoude: akkoord met voorstel met gebruikmaking van bestaand onderzoek en lokale woonvisies. 1 juli deadline is niet heilig. • Alphen aan den Rijn: er ontstaan verschillen en gaten tussen de lokale woonvisies als je die op regionale schaal beschouwt. Maar voor regio ligt een enorme woningbouwopgave die over gemeentegrenzen heen gaat. Leg dus lokale woonvisies op elkaar, zodat we inzicht krijgen in waar het schuurt zodat we daar over kunnen praten. Woningmarkt is laatste jaren wezenlijk veranderd: van krimp naar groei. 10.000 woningen nog niet in de plannen, nog los van de druk vanuit de Noordflank/ Noordvleugel. In het proces kom je logischerwijs uit op een plus-variant omdat je die punten vanzelf tegen komt als je ruimte zoekt voor woningbouw. Misschien alleen bodemdaling niet • Oegstgeest: voor plus plus-variant minus bodemdaling. Pak alle lokale woonvisies en houdt rekening met nieuwe woningwet en veranderende vraag. Graag externe begeleiding en één penvoerder. • Leiden: te weinig ambitieus voorstel. In het gesprek met gedeputeerde zag hij ruimte om te investeren in kwaliteit van woonvisie. 1 juli niet heilig heeft de gedeputeerde aangegeven. Aantallen alleen is een te beperkte woonagenda. We moeten het gesprek over kwaliteit, duurzaamheid en verstedelijkingsagenda. Graag +++ variant. • Katwijk: ten opzichte van bestaande visies kunnen we nu het verschil maken door op kwaliteit van de opgave te concentreren. Graag met gezond verstand kijken hoe ver we verbreden. Betrek alleen wat nodig is. • VZ in reactie op bijdragen: • Inderdaad in 2014 nog aangepaste versie en verse lokale visies. Maar er is veel veranderd. Teylingen: lokale woonvisies zijn een stuk meer up to date dan regionale woonvisie van 2014. Alphen: eens, dus kijk in eerste ronde van doorlopen lokale visies waar nog gaten zitten, waar overlap zit en waar het schuurt. • VZ: dat doen we; Kiezen voor basisvariant waarbij we waar we +- elementen tegenkomen die de woonagenda raken en die betrekken we. We zitten er als gemeenten zelf bij dat er geen dubbel werk gebeurt.

Nr.	Agendapunt	Besluit
		<p>Geen nieuwe losse visie schrijven.</p> <ul style="list-style-type: none"> • PHO stemt in met voorstel: mandaat tot €60.000,- Leiden: alleen extra geld bij +++-variant. VZ: zo wordt het ook bedoeld.
07	<p>Afronding regionale aanpak Ladder voor duurzame verstedelijking <i>Inleiding door Tseard Hoekstra</i> Voorstel:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kennis te nemen van bijgaande eindproducten van het traject Regionale aanpak Ladder voor duurzame verstedelijking en de uitkomsten van de afrondende bijeenkomst op 2 november; 2. Het ambtelijk advies, zoals opgenomen in het zogenaamde 'kopstuk', over te nemen en de subregio's zelf een ambtelijke afstemmingsgroep te laten formeren voor onderlinge afstemming. Ook de overige adviezen uit het kopstuk worden daarin opgepakt; <p>Toevoeging na discussie op 2 november:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2a. In het PHO te inventariseren of de drie subregio's dit oppakken en zo ja, welke bestuurders dit traject gaan trekken; 2b. In het volgende PHO te bespreken wat de stand van zaken is wat betreft de uitwerking van de drie subregionale afstemmingsgroepen; 3. Bijgaande producten door te sturen naar de colleges van alle 14 gemeenten in Holland Rijnland, zodat elke gemeente deze kan gebruiken; <p>Toevoeging na discussie op 2 november:</p> <ol style="list-style-type: none"> 3a. Expliciet met elkaar vast te stellen in hoeverre de stukken daarmee dan openbaar zijn en extern verspreid kunnen worden (advies: basismotiveringen actief verspreiden); 3b. Vast te stellen dat het aan de colleges is om hun raden te informeren en bij dit traject te betrekken; 4. Stuurgroep en begeleidingscommissie decharge te verlenen en hiermee het traject als afgerond te beschouwen. 	<p>Tijdens de bestuurlijke bijeenkomst op 2 november in het Scheltema Complex in Leiden is uitgebreid ingegaan op de inhoud van Ladder. Hoe pakken we dit verder op? Aanbeveling is om de regionale afstemming ambtelijk op te pakken in zogenaamde afstemmingsgroepen op subregionale niveau. Ook aandacht voor wijzigingen in omstandigheden die in de basismotivaties verwerkt moeten worden. We hebben daarvoor het voorliggende voorstel aangescherpt op basis van de bijeenkomst op 2 november: toevoeging besluiten 2a, 2b, 3a en 3b.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leiderdorp: eens met de conclusie dat als de omgevingswet nadert we opnieuw naar de basismotiveringen kijken. Voor subregio's moeten we nog nader bekijken hoe we dat oppakken. Voorstel: binnenkort melden wie de subregionale trekkers zijn. • Nieuwkoop: heldere bijeenkomst op 2 november. Logisch om het subregionaal op te pakken. Zorg om categorie 4 projecten (bovenregionaal). Voor Raad van State moeten we die kwalitatief onderbouwen, maar afspraak is afspraak wat ons betreft. Voorzitter: dit wordt meegenomen in de actualisatie regionale woonvisie. • Noordwijkerhout: Dhr. De Jong meldt zich aan als kandidaat trekker voor de Bollenstreek. <p>PHO adviseert in te stemmen met het voorstel en het advies. De stuurgroep wordt decharge verleend.</p>

Nr.	Agendapunt	Besluit
08	<p>Onderdeel verkeer en vervoer Voorzitter: Evert Jan Nieuwenhuis</p> <p>Mededelingen/Ingekomen stukken/Binnengekomen uitnodigingen/ Uitgegangene stukken/Verslagen</p> <p>M01 Duinpolderweg</p>	<p>M01 Duinpolderweg: Op 12 oktober is in de Staten van Zuid-Holland besloten om zeven varianten te onderzoeken in de MER. Eerder was al akkoord gegeven door het bestuur van Noord-Holland. Met dit voorstel voor de planMER wordt in grote lijnen het advies gevolgd van de brede Adviesgroep.</p> <p>In de plan MER worden nu de volgende 7 alternatieven onderzocht:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nulalternatief • Midden alternatief • Zuidelijk alternatief • Zienswijze gemeente Hillegom • Parelalternatief 2.0 • De Nieuwe N206 • NOG Beter 2.0 <p>Op 21 november is er vanaf 17.00 een inloopbijeenkomst georganiseerd voor alle belanghebbenden en belangstellenden, waarin deze 7 alternatieven worden toegelicht en het vervolgproces. Deze bijeenkomst vindt plaats in NH Conference Centre Leeuwenhorst.</p>
09	<p>Rondvraag</p>	<p>Kaag en Braassem: we zijn benaderd door Rover over OV-gebied Leiden en effecten op de dienstregeling. Graag informatie. Dit wordt geagendeerd op volgende regiomiddag van 15 februari 2017.</p>
10	<p>Gezamenlijk deel pho leefomgeving en maatschappij Voorzitter: Roos van Gelderen</p> <p>Doelgroepenvervoer Aan de hand van een presentatie van dhr. Bas Scholten en mw. Iris de Bruyne worden de resultaten van het onderzoek van de provincie toegelicht. De nadruk ligt op mogelijke pilots die in de regio's Midden Holland en Holland Rijnland uitgevoerd kunnen worden. Daarvoor moeten keuzes gemaakt worden, die waarschijnlijk financiële consequenties met zich meebrengen.</p>	<p>Onderzoek van provincie en regionale werkgroep. Voor onderzoek: beperking op de vrije reiziger in de Regiotaxi. Daar worden de NAW-gegevens niet van geregistreerd, Dat beperkt op dat punt de onderzoeksmogelijkheden.</p> <p>Conclusies: Stadslijnen Leiden/Leiderdorp kansrijk om overstap doelgroepenvervoer naar openbaar vervoer te maken. Idee Nieuwkoop m.b.t. overstap doelgroepenvervoer naar openbaar vervoer weinig kansrijk. Proces: Beslisnotitie op bestuurlijk overleg van 21 december.</p>

Nr.	Agendapunt	Besluit
		<p>Opmerkingen n.a.v. de presentatie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alphen: is de vraagstelling ook om te draaien: wat gebeurt er als je al het ov-vervoer in het buitengebied als doelgroepenvervoer gaat aanbieden. Is dat niet maatschappelijk beter? • Nieuwkoop: graag kijken naar de vervoersbehoefte in het landelijk gebied, plus de extra vervoersvraag die de ov-kaart voor het MBO op gaat leveren. • Noordwijkerhout: Pilots worden in stedelijk gebied uitgevoerd waar een grote vervoersbehoefte ligt. In het landelijk gebied kleinere vervoersbehoefte. Bang dat buitengebied afgeschreven wordt als potentieel vervoersgebied. Dhr. Scholten: uit onderzoek blijkt combinatie met doelgroepenvervoer en openbaar vervoer in landelijk gebied dus niet kansrijk. • Voorzitter: uitgangspunt is nog erg vanuit wmo, vandaaruit wordt aansluiting gezocht bij openbaar vervoer. Alphen stelde al voor om de zaak om te draaien. Interessant idee voor landelijk gebied. Provincie bekijkt nog te veel vanuit OV-belang. Vanuit wmo bekeken is OV geen goed alternatief. Basisprincipe OV is op tijd rijden, niet iedereen meenemen. Bij wmo is het basisprincipe precies andersom. Hoe gaan we opgave provincie voor OV en gemeenten voor wmo bij elkaar brengen? Dhr. Scholten: in pilot worden aspecten als begeleiding, gedrag chauffeurs etc. meegenomen. • Nieuwkoop: wat is achterliggende doel van het onderzoek, het leidende principe? Onderzoeker: waar liggen de mogelijkheden om vervoersstromen te combineren. Efficiënter inzetten overheidsmiddelen van provincie en gemeenten. • Het bestuurlijk overleg is aanvullend op het concessieoverleg (gedeputeerde en verkeerswethouders) aangevuld met wmo-wethouder Roos van Gelderen en uit Midden-Holland. We moeten bespreken of regio voor wmo voldoende vertegenwoordigd is. In dit bestuurlijk overleg besluiten we nu over pilots en het onderzoek. • Oegstgeest: graag meer duidelijkheid over de pilots. Basisgedachte is nog niet helder: efficiency of beter vervoeren van doelgroepen? Voorzitter: info is voldoende vooraf gedeeld via de email. Voorschoten geeft aan ook een eventuele pilot te willen onderzoeken.

Nr.	Agendapunt	Besluit
		<ul style="list-style-type: none"> Voorzitter: is het mogelijk om de pilot aan te passen in Nieuwkoop door het hele OV op te pakken als doelgroepenvervoer? Dhr. Scholten: past niet binnen de huidige opdracht. Voorzitter: maar pilot Nieuwkoop valt nu af, laten we hem juist benutten met een andere opzet. Leiderdorp ondersteunt dit voorstel en vraagt te checken of aan alle voorwaarden is voldaan zoals verhoogde bushaltes. Dhr. Scholten neemt de suggestie mee terug richting opdrachtgevers. Presentatie wordt nagezonden aan PHO-leden.
11	<p>Gezamenlijk deel PHO Leefomgeving en Economie Voorzitter: Tseard Hoekstra</p> <p>Inventarisatie ontwikkelingen ten behoeve van de Kadernota 2018</p>	<p>De inhoud van de Kadernota m.b.t. Leefomgeving/Economie wordt besproken met het gezamenlijk PHO Leefomgeving en Economie aan de hand van een presentatie.</p> <p>Reacties:</p> <p>Leiderdorp: duurzaamheid: iedereen eigen programma per gemeente. Leiderdorp had de kadernota graag voor besproken in het college. Stuk is voorbereiding op de begroting. VZ: stuk is besproken in DB maar nog niet breed gedeeld Erik Kiers: het betreft nu een eerste sondering, dit is nog geen conceptbegroting. Stuk is wel al gedeeld met regiocoördinatoren. Zij dienen het intern af te stemmen.</p> <p>Teylingen: wel gevoel bij speerpunten, maar het is niet de belangrijkste meerwaarde van Holland Rijnland. Moet Space nu op regionale schaal? Tja, daar hebben we wel voor gekozen. Platformrol en kennisdeling is belangrijkste meerwaarde. Belangrijker dan speerpunten is nog betere kennisdeling, en graag nog meer dan economische speerpunten.</p> <p>Voorzitter: primair gaat het ook om kennisdelen en platform en lobbyen. Maar daarnaast ook uitwerken van aantal inhoudelijke punten.</p> <p>Oegstgeest: positief over bijeenkomst Ladder voor duurzame verstedelijking. Vertegenwoordigd alle Holland Rijnland-functies: kennis en inhoud, netwerk en lobby. Misschien goed om nog meer op te pakken. Goed bijvoorbeeld: reactie op HOM.</p> <p>Gesteld wordt dat het van belang is economie en ruimtelijke ontwikkeling voor de gehele regio te bezien, en niet alleen maar subregionale visies op te stellen. Praat met elkaar over de sub-regionale visies en zorg dat de kern en lijn daaruit goed gericht wordt naar buiten toe. Soms wordt door Holland</p>

Nr.	Agendapunt	Besluit
		<p>Rijnland nog te laat en reactief gereageerd. Gemeenten moeten daar zelf ook pro-actief alert op zijn. PHO wil deze rol verder invullen, bijvoorbeeld verdere uitwerking. Niet reactief, maar aan de voorkant. Uitbundig kennis delen. Bijvoorbeeld met trends. Dat wordt verder ambtelijk uitgewerkt. Bijvoorbeeld in samenhang met organisatie Ladder.</p> <p>Biobased: ook in invulling het kenniscluster van Kaag & Braassem daar in meenemen.</p> <p>PHO erkent de inzet op de verschillende speerpunten. Biobased en Greenports behoeven komend jaar nadere duidelijkheid over invulling. Bodemdaling en kantorenstrategie zijn geen regionale speerpunten die inzet vanuit organisatie Holland Rijnland behoeven. Holland Rijnland kan wel benut worden t.b.v. platform/kennisdeling.</p>

Op verzoek kunnen presentaties worden toegezonden. Neem hiervoor contact op met de secretaris van het PHO: fdlorme@hollandrijnland.nl

Vastgesteld in de vergadering van het portefeuillehoudersoverleg Leefomgeving van Holland Rijnland van 15 februari 2017.

de secretaris,

de voorzitter,